

NOMINACIJE ZA SOVRETOVO NAGRADO 2022

Klarisa Jovanović
za roman *Agrigento*
Kóstasa Hatziandoníuja (Založba Pivec, 2021)

Foto: zasebni arhiv

Klarisa Jovanović že več desetletij prevaja kakovostna dela sodobne grške književnosti v slovenščino. Za prevod grške kratke proze *Luči na odprtem morju* je leta 2004 v Atenah prejela nagrado Združenja grških književnih prevajalcev. Njena najnovejša stvaritev pa je prevod odmevnega sodobnega grškega romana *Agrigento* Kóstasa Hatziandoníuja iz nove grščine v slovenščino. Roman so do zdaj prevedli v devet jezikov, leta 2011 pa so ga nagradili z nagrado EU za književnost.

Pri prevodu izrazno in strukturno raznolikega romana se je prevajalka soočila z več izzivi. Avtor je kot izjemen poznavalec zgodovine Grkov na Siciliji v pripoved o Agrigentu, sicilijanskem antičnem mestu Akragant, ki s svojo izjemno preteklostjo in barvito sedanostjo vstaja pred bračevimi očmi, vpletel tudi številne refleksije o iskanju, spominjanju in minevanju. V množtvu vzgibov, spoznanj, čustev in strasti pa je vztrajno odkrival okruške nekdanjega sveta.

Prevajalka je v slovenski jezik tenkočutno in suvereno prenesla vse te registre pripovedi, naj gre za prepoznavanje, iskanje ter vključevanje številnih citatov iz obstoječih prevodov iz stare grščine, od Empedoklovih do Homerjevih, Pindarjevih in drugih, za notranje monologe ali za poetične opise pokrajine, ki jo ožarjajo številni odtenki pradavne svetlobe. V prevodu je suvereno predstavila v drug jezik zgodovino krajev, iz katerih dihajo stoletja, vplivi antične, bizantinske, muslimanske in katoliške kulture, prepletene z osebnimi zgodbami, usodami in razmerji.

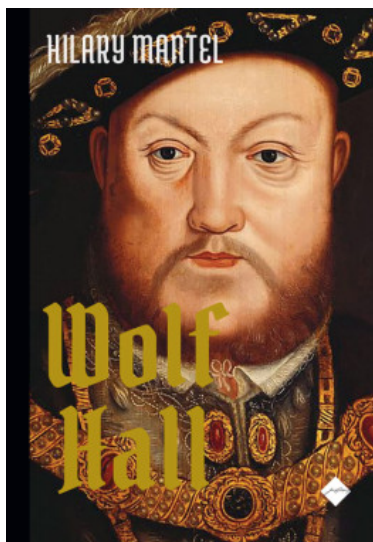
Ob tem se je spoprijela še z grško transkripcijo italijanskih občnih in osebnih imen iz rimskih in srednjeveških časov, z vso natančnostjo pa se je posvetila tudi razvejenim, pomensko zahtevnim povedim. Branje prevoda je od začetka do konca v največji meri gladko in tekoče, kar kaže tako na prevajalkino odlično poznavanje grškega jezika kot tudi na mojstrsko obvladovanje slovenščine.

Dušanka Zabukovec
za roman *Wolf Hall*
Hilary Mantel (Cankarjeva založba, 2022)

Foto © Vinko Avsenak

Dušanka Zabukovec, priznana slovenska književna, filmska in televizijska prevajalka iz angleškega, francoskega, italijanskega, hrvaškega in srbskega jezika, je do zdaj na svoji dolgoletni ustvarjalni poti poslovenila vrsto zahtevnih književnih besedil (Rabindranath Tagore, Evelyn Waugh, Ernest Hemingway, Jelena Lengold), lani pa je v njenem prevodu izšel zgodovinski roman *Wolf Hall* uveljavljene angleške pisateljice Hilary Mantel, prvi del obsežne trilogije o Angliji v burnem in prelomnem času vladavine kralja Henrika VIII. Roman je ob izidu leta 2009 vzbudil precejšnje zanimanje pri bralcih in bil dobro sprejet pri literarnih kritikih, ki so mu podelili Bookerjevo nagrado, najvišje angleško literarno priznanje.

Med odločilnimi vzroki je avtoričin izvirni pristop k temi: ne samo da jo predstavi skozi oči Thomasa Cromwella, kraljeve desne roke in tretjeosebnega pripovedovalca zgodbe romana, temveč jo tudi nadgradi s pronicljivi uvidi, tenkočutnim razmišljanjem, izjemnim občutkom za duh časa in ne nazadnje s svojevrstnim angleškim humorjem. Vrhu tega zgodovinske dogodke in življenja oseb spleta v »realnem času«, s čimer bralcu zgodovino sproti odstira kot izid številnih dejavnikov in naključij.

Prevajalka v spremni besedi, kjer predstavi avtorico romana, zgodovinsko ozadje trilogije in vladavino angleškega kralja Henrika VIII., opiše, kako je rešila nekaj prevajalskih zagat, in navede, kaj avtorica pričakuje od prevajalcev: jezikovno spretnost, razgledanost, raziskovalno žilico in še zlasti zmožnost usklajevanja lastne intuicije z njeno, saj lahko le tako v drug jezik prelijejo izjemno pomemben duh besedila.

Po mnenju komisije je Dušanka Zabukovec v prevodu zahtevnega proznega dela vsa avtoričina pričakovanja ne le izpolnila, temveč jih v marsičem tudi preseгла, zato si nedvomno zasluži uvrstitev med nominirance za Sovretovo nagrado.